

Благодир О. Я.,
аспірант кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка»
Науковий керівник – к. е. н., доц., Лемішовська О.С.

ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ ОБЛІКУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Діджиталізація процесів бухгалтерського обліку створює як нові можливості, так і нові виклики для інформаційних систем. Ключові проблеми, з якими стикаються суб'єкти господарювання, включають забезпечення кібербезпеки, інтеграцію нових технологій з існуючими системами, а також управління величезними масивами даних та їх аналітикою. Водночас, масштабне впровадження сучасних ІТ-рішень в області фінансового обліку та контролю відкриває шлях до підвищення ефективності, прозорості та прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі достовірної та своєчасної інформації.

Зростання ролі інформаційних технологій в бухгалтерському обліку, зокрема, та фінансовому менеджменті, загалом, робить дослідження у цій сфері надзвичайно актуальним в умовах швидкого технологічного прогресу та зростаючих вимог до ефективності, прозорості та надійності облікових систем. Вивчення викликів і обмежень, які доводиться долати підприємствам при переході на цифрові облікові технології, має важливе практичне значення для забезпечення успішної діджиталізації фінансово-облікових процесів.

Основні обмеження з якими стикаються суб'єкти господарювання, впроваджуючи інформаційні системи в облікову роботу, можна згрупувати в такий перелік:

- 1) перехід на цифрові облікові системи підвищує ризики кібератак, витоку конфіденційної фінансової інформації та інших кіберзагроз;

- 2) ефективна діджиталізація обліку потребує інтеграції нових ІТ-рішень (хмарні сховища, Big Data, штучний інтелект тощо) з існуючими корпоративними системами, що є досить трудомістким та складним процесом;
- 3) цифровізація обліку призводить до накопичення величезних обсягів фінансових та облікових даних, організація ефективного зберігання, обробки та аналізу яких є серйозним викликом для багатьох суб'єктів підприємництва;
- 4) впровадження нових цифрових технологій в облік вимагає змін в бізнес-процесах та підходах до роботи бухгалтерів, що потребує подолання опору змінам та забезпечення належної перепідготовки персоналу;
- 5) швидкий розвиток технологій ускладнює формування єдиних стандартів та регуляторних норм застосування цифрових облікових систем, що створює додаткові бар'єри для їх впровадження;
- 6) перехід на сучасні цифрові облікові системи, як правило, вимагає значних капітальних і поточних витрат на придбання, впровадження та технічну підтримку нових ІТ-рішень, а також на забезпечення надійного захисту даних [1];
- 7) міграція даних з застарілих облікових систем на нові цифрові платформи може бути ускладнена через несумісність форматів і структур даних, що вимагає додаткових зусиль і витрат.

Також, крім перелічених загальних зовнішніх обмежень та викликів, впровадження інформаційних систем та технологій обліку в контексті діджиталізації може зустрічатися і з внутрішніми організаційними обмеженнями:

- недостатня підтримка керівництва; загроза конфіденційності та недовіра до нових технологій, адже керівництво багатьох підприємств висловлює побоювання щодо захисту даних при використанні хмарних рішень, штучного інтелекту та інших інноваційних рішень в обліку;

- неготовність корпоративної культури; консервативні корпоративні традиції;

- низька цифрова компетентність персоналу та брак кваліфікованих ІТ-фахівців [2];

- складності координації та обміну даних між ІТ, фінансовим і бухгалтерським підрозділами;

- проблеми, що пов'язані з тим, що підприємство не має достатніх фінансових ресурсів для розвитку відповідної технічної інфраструктури.

Таким чином, врахування як зовнішніх, так і внутрішніх організаційних обмежень має важливе значення для успішного впровадження цифрових облікових систем. Ідентифікація, усвідомлення та здатність вирішувати проблеми, пов'язані з впровадженням нових інформаційних технологій в облікові процеси, стає критично важливим для забезпечення конкурентоспроможності та адаптивності бізнесу в умовах цифрової трансформації.

Література

1. Панасюк В., Бурденюк Т., Мужевич Н. Особливості цифрової трансформації обліку. *Галицький економічний вісник*. 2021. № 1 (68). С. 70–76. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/68/936.pdf>.

2. Мирончук З., Ціцька Н., Андрушко Р., Малецька О. Вплив діджиталізації на трансформації в організації бізнес-процесів та бухгалтерського обліку. *Вісник Львівського національного університету природокористування. Серія Економіка АПК*. 2023. № 30. С. 50–58. URL: <https://doi.org/10.31734/economics2023.30.050>.